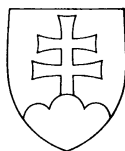

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Bratislava
Jeséniova 17, 831 01 Bratislava

Číslo: 5639/36/2020-27821/2020

Bratislava 28.08.2020

R O Z H O D N U T I E

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Bratislava, (ďalej len „Inšpekcia“) ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“), na základe vykonaného štátneho dozoru a záverov Protokolu o vykonaní štátneho dozoru č. 36/009/20/ID-P, č. konania: 4428/36/2020-6237/2020 zo dňa 25.02.2020, v súlade s ustanoveniami § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

n a r i a d ť u j e

účastníkovi konania:

Obec Mostová č. 120, 925 07 Mostová, IČO: 00306096

vykonať opatrenia na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. v tomto rozsahu:

Obec Mostová

1. Prijme trvalo účinné opatrenia na zamedzenie úniku alebo šírenia inváznych nepôvodných druhov rastlín na pozemkoch vo vlastníctve, v správe, alebo v užívaní obce.

Termín: do 31.12.2020

2. Upozorní vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na území obce na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti, zverejnením informácie o miestach ich výskytu a zverejnením tohto rozhodnutia.

Termín: bezodkladne

3. Zverejní informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce a informačný leták Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky na svojom webovom sídle a aj iným spôsobom v mieste obvyklým.

Termín: bezodkladne

4. Raz mesačne skontroluje výskyt invázných nepôvodných druhov rastlín verejne dostupný prostredníctvom webového sídla Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a Enviroportálu.

Termín: trvale

5. V období od 1. apríla do 30. septembra raz mesačne vykoná vlastné zistenia výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce. Na základe týchto zistení upozorní vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti.

Termín: bezodkladne po uskutočnení zistenia

O d ô v o d n e n i e

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) na svojom webovom sídle www.sopsr.sk dňa 01.10.2019 zverejnila informácie o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov prostredníctvom interaktívnej Mapy prioritných lokalít kde sa majú odstraňovať invázne druhy rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazky/map.html> (Príloha č. 1) a informačné letáky, ktoré obsahujú informácie o konkrétnom inváznom druhu, jeho popis a zobrazenie a tiež informáciu o spôsobe jeho odstraňovania http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15.

Podľa tejto mapy bol na území obce Mostová zaznamenaný výskyt invázných rastlín *Solidago gigantea*.

Dňa 25.02.2020 vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti Inšpektorátu životného prostredia Bratislava štátny dozor v obci Mostová podľa zákona č. 150/2019 Z. z..

Štátnym dozorom bolo zistené, že obec Mostová výskyt invázných druhov na území obce neriešila; výsledkom štátneho dozoru je Protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 36/009/20/ID-P, č. konania: 4428/36/2020-6237/2020. Obec Mostová sa k zisteniam štátneho dozoru Inšpekcii vyjadrila listom č. OcÚMOS-295-001/2020 zo dňa 26.02.2020, RZ č. 7295/2020. Inšpekcia zaslala obci Mostová odpoveď na vyjadrenie ku zisteniam štátneho dozoru č. 4428/36/2020-8429/2020 zo dňa 10.03.2020. Zo strany obce neboli podané také námietky, ktoré by preukázali nesprávnosť zistení štátneho dozoru a Inšpekcia dňa 11.03.2020 skončila štátny dozor oznámením č. 4428/36/2020-8456/2020.

Dňa 13.05.2020 bolo obci Mostová doručené oznámenie o začatí správneho konania o opatrení na nápravu, pretože

I.

Invázne druhy rastlín majú vlastnosti, ktoré vyžadujú celospoločenský systematický a koordinovaný postup ich odstraňovania a prevencie ich šírenia:

- majú rýchly vegetatívny rast juvenilných a reprodukčne dospelých jedincov,
- majú dlhé obdobie kvitnutia a tvorby plodov,
- formujú dominantné porasty v štádiu semenáčikov,
- majú schopnosť prežívať nepriaznivé obdobia (sucho, záplavy),
- sú odolné voči stresom,
- majú dobré reprodukčné vlastnosti (vegetatívne rozmnožovanie pomocou podzemkov, hlŕúz; generatívne – tvorba veľkého množstva semien, vysoká klíčivosť semien, klíčiace semená nemajú zvláštne nároky na prostredie),
- majú účinné mechanizmy rozširovania a
- sú schopné rásť na rôznych typoch stanovišť.

Súčasne, invázne druhy majú veľmi málo prirodzených nepriateľov (predátorov, parazitov, chorôb). Preto na ich odstránenie je potrebný cielený ľudský zásah. Rovnako je aj potrebné voliť také postupy v starostlivosti o životné prostredie, ktoré nepodporujú šírenie invázných druhov. Rýchly nástup nepôvodných druhov a postupné získanie ich dominantného postavenia v rastlinnom spoločenstve je významnou mierou umožnený narušovaním povrchu pôdy (disturbancia). Disturbancia môže byť aj prirodzeného charakteru (erózia, záplavy, oheň a pod.), v súčasnosti však výrazne prevládajú antropogénne disturbancie ku ktorým napríklad patria úpravy tokov narušujúce pôvodné brehové porasty, používanie ťažkej mechanizácie pri výstavbe ciest, vytváraní cestných rigolov, priekop a pod..

Vzhľadom na to, že invázne druhy rastlín majú vďaka svojim vlastnostiam vysokú konkurenčnú schopnosť voči ostatným druhom rastlín a úspešne potláčajú ich rast a sú to nepôvodné druhy, často sú to taktiež druhy s prirodzeným alergickým potenciálom pre tunajších obyvateľov, je v záujme všetkých obyvateľov obce vykonať opatrenia proti šíreniu každého invázneho druhu, ktorého výskyt sa zistí na území obce, ale aj v jej blízkosti, pretože invázne druhy rastlín nepoznajú hranice územného členenia.

Pre odôvodnenie nákladov obce na „boj“ s inváznymi druhmi uvádzame, že okrem zdravotných rizík a environmentálnych dosahov na prírodu, prináša šírenie invázných druhov rastlín aj ekonomické a hospodárske straty a následne zvýšené náklady na odstránenie dôsledkov ich šírenia. Príklady (aj) ekonomických dôsledkov:

- Poškodzovanie dlažieb, asfaltových povrchov ciest, ich obrubníkov a pod. prerastaním inváznymi rastlinami.
- Hustota porastov invázných rastlín bráni vykonávať rôzne činnosti človeka (znemožňujú optimálny prístup verejnosti, napr. k brehom riek, do lesných porastov, na poľnohospodárske pozemky, na miesta oddychu, rekreácie a pod.).
- Na okrajoch ciest a železničných tratí znižujú prehľadnosť a nepriaznivo ovplyvňujú bezpečnosť premávky.

II.

Počas správneho konania bola mapka o výskyte inváznych druhov rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> aktualizovaná.

Podľa aktuálnych údajov o výskyte inváznych rastlín na zverejnenej interaktívnej mapke <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> je na území obce Mostová zaznamenaný výskyt inváznej rastliny *Solidago gigantea* a pribudlo nové zistenie – výskyt inváznej rastliny *Ambrosia artemisiifolia*. (Príloha č. 2).

Zlatobyl' obrovská (*Solidago gigantea*) a jej veľmi podobná Zlatobyl' kanadská (*Solidago canadensis*)

Opis rastliny

Trvaca rastlina, zlatobyl' obrovská s plazivým rozkonáreným a výbežkatým podzemkom, kanadská s nerozkonáreným, obe s vysokými, priamymi stonkami obrovská až 250 cm vysokou. Rozoznať sa dajú podľa ochlpenia stonky, obrovská má stonku holú a stonka kanadskej je v hornej drsno odstávajúco chlpatá. Listy sú sediace kopijovité, dlho končisté, na líci holé, na rube odstávajúco chlpaté. Drobné zlatožlté kvety tvoria úbory v oblúkovito ohnutých strapcoch alebo vo veľkých široko rozložitých metlinách. Kvitnú od augusta do októbra. Plodom je nažka.

Spôsob rozmnožovania:

Zlatobyl' obrovská aj zlatobyl' kanadská sa rozmnožujú semenami (generatívne rozmnožovanie), ktoré dozrievajú hneď po odkvitnutí. Dobré klíčia aj za nepriaznivých podmienok. Rozmnožujú sa aj vegetatívne pomocou podzemkov, ktoré sú dlhé a rýchlo sa rozrastajú.

Spôsoby rozširovania:

Rozširujú sa pomocou vetra. Plody sú opatrené vencom dlhých chlpcov, ktoré slúžia k tomuto účelu. K rozširovaniu môže prispieť aj človek, ak zeminu, v ktorej sa nachádzajú úlomky podzemných častí rastliny, premiestni na iné stanovište.

Ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*)

Opis rastliny

Jednoročná bylina s rozkonárenou, chlpatou až plstnatou stonkou, ktorá dorastá do výšky 20 až 150 cm. V spodnej časti stonky sú listy prevažne protistojné, v hornej časti byle striedavé. Listy sú tmavozelené, na rube listu sivozelené, chlpaté, dvakrát perovito strihané. Druh kvitne v závislosti od podmienok lokality od augusta do októbra. Kvety sú jednodomé. Samčie úbory sú žlté, mnohokveté (môžu obsahovať aj 200 samčích kvetov) a nachádzajú sa na koncoch jednotlivých rozkonárených bylí. Samičie kvety sú jednokveté, umiestnené v pazuchách horných listov. Plodom je svetlohnedá nažka. POZOR: Je to silný peľový alergén!

Spôsob rozmnožovania:

Rozmnožuje sa generatívne (semenami).

Spôsoby rozširovania:

Ambrózia tvorí veľké množstvo ľahko klíčiacych semien, ktoré sú roznášané vetrom na veľké vzdialenosti.

III.

Pred realizáciou opatrení spojených s potláčaním výskytu, alebo odstraňovaním (eradikáciou) invázneho druhu je vždy nevyhnutné dopredu zistiť nasledujúce skutočnosti:

- vlastnícke vzťahy konkrétnej lokality, prípadne správcu lokality,

- či sa v lokalite nachádzajú chránené časti, ktoré sú uvedené v Štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny ako prírodná pamiatka Mostovské presypy, alebo patria medzi územia európskej sústavy chránených území Natura 2000,
- prírodné charakteristiky konkrétnej lokality - členitosť terénu, prístupové cesty, typ pozemku – najmä jeho situovanie na lesnom alebo poľnohospodárskom pozemku, v prípade chránených území – stupeň ochrany, spôsob využívania pozemku v minulosti i v súčasnosti,
- rozšírenie druhu na lokalite tzn. plošný rozsah územia, na ktorom sa odstraňovanie bude uskutočňovať,
- početnosť, t.j. či je výskyt druhu/ov jednotlivý, skupinový, masový, plošná monokultúra a pod.. Pri ojedinelom výskyte je potrebné zistiť ohnisko odkiaľ sa druh (druhy) do územia šíria,
- biologické vlastnosti druhov uvažovaných na likvidáciu a ich ekologické nároky,
- spôsob rozmnožovania,
- riziká prichádzajúce do úvahy pri ničení - zdravotná bezpečnosť, blízkosť vodných biotopov, prítomnosť ďalších osobitne chránených alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov a biotopov,
- spôsob realizácie a odbornosť dodávateľa vykonávaných opatrení,
- časovú a hierarchickú postupnosť plánovaných opatrení.

IV.

Odstránenie invázných nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočniť v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.

Vo všeobecnosti je pri odstraňovaní invázných rastlín potrebné brať do úvahy aký majú spôsob rozmnožovania a do akej biologickej skupiny patria, početnosť na lokalite, charakter a situovanie stanovišťa, ohrozenosť a veľkosť lokality, fázu rastu rastliny a ďalšie biologické vlastnosti druhu. Je potrebné ich odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, keď je ich odstraňovanie najefektívnejšie. Pri druhoch rozmnožujúcich sa aj generatívnym spôsobom je potrebné zrealizovať zásah pred alebo v čase kvitnutia druhu, zásadne pred začiatkom tvorby semien.

Spôsoby odstraňovania *Solidago gigantea* aj *Solidago canadensis* sú vykopávanie, vytrhávanie, aplikácia horúcej pary, kosenie a mulčovanie, pastva, orba, chemický spôsob alebo kombinovaný spôsob odstraňovania.

Spôsoby odstraňovania *Ambrosia artemisiifolia* sú vykopávanie, vytrhávanie, aplikácia horúcej pary, kosenie a mulčovanie, pastva, orba a aj chemický spôsob odstraňovania.

Konkrétne metódy odstraňovania invázných druhov zistených na území obce:

Kosenie a mulčovanie porastov je spôsob odstraňovania, ktorý ak sa použije, tak treba uskutočňovať v 14 dňových intervaloch po celú dobu vegetačnej doby. Rastliny tak nestačia vytvoriť dostatok zásobných látok a postupne slabnú. Zásah je nutné uskutočňovať každoročne, kým sa objavujú nové výhonky a opakovane počas sezóny. Porast je potrebné pokosiť alebo pomulčovať pred kvitnutím rastlín.

Na malých plochách s ojedinelým výskytom inváznej rastliny (napr. v okrasných záhradách) sa odporúča uskutočniť **vykopávanie a vytrhávanie**.

Vykopávanie je vhodné realizovať v čase, keď je pôda primerane vlhká a rastliny sa ľahko vyberajú. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné výkop realizovať tak, že v pôde nezostanú zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná regenerovať. Všeobecne, pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je vhodné tento spôsob realizovať rýľovacími vidlami, pretože použitím rýľa, lopaty alebo motyky sa zvyšuje riziko odrezania častí koreňov vedúce k obnoveniu rastu. Pri semenáčikoch vegetatívne sa rozmnožujúcich druhov je potrebné tento spôsob realizovať čo najskôr po zistení výskytu, pre predchádzanie rozrastaniu koreňového systému a uľahčenie vykopávania. Pri starších jedincoch vegetatívne sa rozmnožujúcich druhov je potrebné tento spôsob realizovať v období od začiatku kvitnutia až do plného kvitnutia, kedy by regenerácia z náhodne ponechaných častí koreňov mala byť najslabšia. Pri generatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné tento spôsob realizovať pred alebo v čase kvitnutia, zásadne pred začiatkom tvorby semien. Pri druhoch v okolí vodných tokov alebo druhoch rastúcich priamo v nich je potrebné vyberať jednotlivé rastliny zo substrátu tak, že nedôjde k odlomeniu ich častí, ktoré sú schopné regenerovať a zakoreniť.

Vytrhávanie, je vhodné na odstraňovanie semenáčikov rastlín a mladých rastlín, a rovnako ako pri vykopávaní, najvhodnejšie v čase, keď je pôda primerane vlhká, keď sa rastliny ľahko vyberajú. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je rovnako ako pri vykopávaní potrebné vytrhávanie vykonať tak, že v pôde nezostanú zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná regenerovať.

Orba sa môže využiť v tých prípadoch, ak sa invázne druhy vyskytujú na plochách s trvalým trávny porastom alebo na opusteniskách, kde sa plocha plánuje využiť iným spôsobom či v inej kultúre (napr. premena na ornú pôdu a pod.). Ak sa využije na poľnohospodársky využívaných stanovištiach, porast je potrebné porať v období pred kvitnutím a po orbe je nevyhnutné osiať plochu konkurenčne silnejšími druhmi, ako ozimná raž alebo jačmeň jarný. Orbou sa súbežne ničia semenáčky, mladé i dospelé jedince rastlín. Po orbe sa vyžaduje odstrániť podzemné orgány rastlín (aspoň tie, ktoré ostali v blízkosti povrchu) a následne je nutné osiať plochu konkurenčne silnejšími druhmi. Napríklad, ak sa zásah vykonal na ornej pôde, je možné použiť ako osivo ozimné druhy obilovín. Tento spôsob je možné tiež využiť na úpravu opustenísk a nevyužívaných plôch v intravilánoch, ale i extravilánoch obce, na tzv. poľných, lúčnych alebo mestských úhoroch. Upozornenie: Pri zemných prácach spojených s presunom zeminy nesmie dochádzať k narušeniu podzemných častí rastlín a ku ich transportu na nové lokality.

Aplikácia horúcej pary - ošetrovanie porastov prístrojom na aplikáciu horúcej pary sa realizuje v období pred kvitnutím druhu, v prípade *Solidago gigantea* aj *Solidago canadensis* je potrebná aplikácia viackrát ročne ako alternatíva kosenia.

Pastva ovcami alebo hovädzím dobytkom je vhodná na lokalitách s hromadným výskytom druhov vo vegetatívnej fáze. Pastva rastliny úplne nezničí, len potlačí ich rast. Pastva však má svoje opodstatnenie, pretože aspoň čiastočne sa ňou znižuje hustota výskytu inváznych druhov. Pomocou nej sa znižuje najmä celková vitalita jedincov, obmedzuje reprodukcia, čo v konečnom dôsledku vedie k zníženiu početnosti jedincov. Pri pastve sa udupávaním môžu poškodiť aj koreňové krčky, čo má v konečnom dôsledku negatívny dopad na celé rastliny.

Ak nie je možné zabezpečiť dôsledné mechanické odstraňovanie, je potrebné kombinovať ho s chemickým spôsobom likvidácie, postupom podľa návodu výrobcu. **Okrem návodu výrobcu je potrebné vždy dodržiavať nasledujúce zásady:**

1. Vždy je potrebné rešpektovať bezpečnostné hľadiská, pretože pri nesprávnej aplikácii môžu niektoré z chemických prípravkov nepriaznivo vplyvať na okolitú vegetáciu a na niektoré ďalšie zložky životného prostredia a tiež môžu ohroziť aj zdravie osoby, ktorá aplikáciu vykonáva.
2. Postrek sa nesmie použiť na osobitne chránené druhy a biotopy.
3. Postrek sa nesmie vykonávať na silne zaprášené rastliny (nie po dlhom období sucha).
4. V deň postreku nesmie pršať, ani sa sychľovať k dažďu, a to ani podľa predpovede počasia, ktorú na svojom webovom sídle www.shmu.sk zverejňuje Slovenský hydrometeorologický ústav, pretože po aplikácii herbicídu nesmie dôjsť k jeho zmytiu výrobcom predpísaný čas.
5. Je potrebné dbať, aby počas postrekovania fúkal mierny vietor, pretože pri absolútnom bezvetří môžu koncentrované výpary negatívne vplyvať aj na okolitú vegetáciu.
6. Po aplikácii na pasienkoch a lúkach musí byť dodržaná ochranná lehota 21 dní, kedy sa nesmie porast využívať.

Zásah je potrebné opakovať minimálne nasledujúci rok (podľa zostarnutia porastu a mohutnosti koreňového systému). Pri práci s herbicídom je potrebné dodržiavať zásady pre prácu s jedmi a nepoužívať ho v blízkosti vodného zdroja. Pred postrekom je vhodné odstrániť staré odumreté byle z minulého roka (použitím krovinorezu). Najúčinnšie obdobie použitia herbicídu je začiatok vegetačného obdobia, keď sú dostatočne rozvinuté listy a rastliny nie sú veľmi vysoké; druhú aplikáciu urobiť v čase, keď rastliny dosahujú výšku približne 20 cm, ak je vyššia, praktická aplikácia je už náročná. V prípade, že poveternostné podmienky nedovoľujú postrek pred dorastením do výšky 1 – 1,5 m, možno rastliny pokosiť tesne nad zemou krovinorezom. Približne po 7 týždňoch možno potom aplikovať herbicíd. Väčšina vyrábaných chemických postrekov zasahuje celé rastliny vrátane koreňového systému (chemický prostriedok sa dostane cievnyimi zväzkami až do koreňa rastliny), nepôsobí však na pôdnu zásobu semien.

Upozornenie ku chemickému a kombinovanému spôsobu odstraňovania:

Pri chemickom aj kombinovanom spôsobe odstraňovania sa musia dodržať ustanovenia zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín a ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení.

V.

Spôsoby nakladania s biomasou z invázných nepôvodných druhov rastlín

1. Kompostovanie

Kompostujú sa sterilné rastliny alebo ich časti, ktoré ešte nevytvárajú semená ani plody. Druhy rodu zlatobyľ zasa síce môžu byť pokosené v čase kvitnutia, ale po pokosení vytvoria

na usychajúcich rastlinách plody a keď sa tieto dajú na kompost, opäť z nich môžu vyrásť dcérske rastliny; alebo semená z kompostu odfúkne vietor.

2. Spálenie

Ak rastliny už tvoria semená alebo plody, je potrebné ich najprv vysušiť takým spôsobom, že nemôže dôjsť k rozšíreniu ich semien alebo plodov do okolia a následne vysušené rastliny spáliť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Zdôrazňujeme však, že, ak rastliny vytvorili semená, životaschopné semená na nich zostanú aj po vysušení rastlín. Pri zlatobyliach sa semená tvoria z odkvitajúcich kvetov práve (aj) počas sušenia.

3. Štiepkovanie

Štiepku je možné využiť na mulč (ak nie sú zoštiepkované jedince drevín so semenami).

4. Skrmovanie

Pokosenú biomasu z invázných nepôvodných druhov rastlín je z hľadiska ich invázneho charakteru možné využiť aj na skrímenie hospodárskymi druhmi zvierat, ich stráviteľnosť je však na posúdení príslušných chovateľov zvierat.

5. Surovina na výrobu biopaliva

podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v aktuálnom znení.

VI.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. obec pri výkone samosprávy upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z.. Podľa tohto ustanovenia ŠOP SR predkladá obci elektronicky informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov a informačný leták, ktorý obsahuje informáciu o inváznom druhu, vrátane jeho popisu a zobrazenia, a informáciu o spôsobe jeho odstraňovania. Obec môže upozorňovať vlastníkov, správcov a užívateľov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti aj na základe vlastného zistenia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže dôjsť k úniku invázných nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie do životného prostredia alebo šíreniu týchto invázných nepôvodných druhov v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého úniku alebo šírenia.

Štátna ochrana prírody zverejňuje predpísaným spôsobom v súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente a zákonom č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie na svojom webovom sídle www.sopsr.sk a tým aj predkladá každej obci elektronicky informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> a informačný leták, ktorý obsahuje informáciu o inváznom druhu, vrátane jeho popisu a zobrazenia, a informáciu o spôsobe jeho odstraňovania http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15.

Jeden z možných postupov pre využitie zverejnených informácií:

1. Na webstránke Enviroportál je zverejnená mapa <http://envirozataze.enviroportal.sk/mapa> na ktorej na horizontálnej lište treba kliknúť na obec a napísať „Mostová“.

2. Na horizontálnej lište v záložke „Mapový obsah“ sú dve hlavné záložky „Environmentálne záťaž“ a „Doplnkové priestorové údaje“. Záložka „Doplnkové priestorové údaje“ obsahuje priečinok „Ochrana prírody“ a v tomto priečinku sú podpriečinky, medzi nimi aj napr. podpriečinok „Maloplošné chránené územia“. Prostredníctvom tejto mapy (Mapový podklad: © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR 2000 - AG, SVM50) sa zobrazia príslušné chránené územia (Príloha č. 3).
3. Na webovom sídle ŠOP SR www.sopsr.sk je webstránka určená pre invázne druhy <http://www.sopsr.sk/invazne-web/>, na ktorej je aktuálne evidovaný výskyt inváznych druhov rastlín Slovenskej republiky. Tieto informácie sú zverejnené na interaktívnej mape Slovenska, ktorá je priebežne aktualizovaná z databázy údajov vedenej na ŠOP SR – <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> (Príloha č. 4) je možné vyhľadávať jednotlivé invázne druhy v rámci vybraného katastrálneho územia. Každý záznam obsahuje aj bližšie údaje o lokalite výskytu, výmere, dátume záznamu. Na tejto stránke sú zverejnené aj informačné letáky http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15 v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. s informáciami o jednotlivých inváznych druhoch rastlín, vyskytujúcich sa na území Slovenska, vrátane ich popisu, zobrazenia a informácie o spôsobe odstraňovania druhu.
4. Na interaktívnej mape <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> (Príloha č. 4) je v komunikačnom okne potrebné vyplniť katastrálne územie a botanický taxón, ktorý je vo forme ponukového zoznamu. Výsledkom vyhľadania je aktuálne zistený počet lokalít (jeden príklad v prílohe č. 5) a v prípade, že je v komplexnom informačnom a monitorovacom systéme ŠOP SR (KIMS) vložený príslušný záznam, tak sú sprístupnené aj detailné botanické informácie z biomonitoringu (jeden príklad v prílohe č. 6).
5. Biomonitoring ŠOP SR: ŠOP SR zverejňuje aj údaje z biomonitoringu, <http://www.biomonitoring.sk>. Táto zverejnená informácia obsahuje aj mapové nástroje <http://webgis.biomonitoring.sk/>. Priestorové a botanické informácie o inváznych nepôvodných druhoch sú však užívateľsky pohodlne prelinkované do čísla výskytového záznamu v komunikačnom okne interaktívnej mapy (stĺpec „OccurrenceRecordid“ vo výsledkoch vo vyhľadávacej tabuľke v Prílohe č. 5).

VII.

Pre každého, teda aj pre obce platí zákaz priniesť na územie Slovenskej republiky invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky (ďalej len „národný zoznam“), držať ich, rozmnožovať, prepravovať okrem ich prepravy v súvislosti s ich eradikáciou, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo ich uvoľniť do životného prostredia.

Na invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie podľa vykonávacích nariadení Komisie (EÚ) 2016/1141, 2017/1263 a 2019/1262 (ďalej len „zoznam Európskej únie“) sa vzťahujú zákazy podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014.

Každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže dôjsť k úniku inváznych nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie do životného prostredia, alebo ich šíreniu v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého úniku alebo šírenia a obec takého činnosti vykonáva.

Každý vlastník alebo správca pozemku, teda aj každá obec je povinná za podmienok a spôsobom, ktorý predpisuje vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z. odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 150/2019 Z. z., a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku, pričom ich obec upozorňuje na výskyt inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti z toho vyplývajúce (viď. § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z.).

Na základe zisteného nedostatku uvedeného v Protokole o vykonaní štátneho dozoru č. 36/009/20/ID-P, č. konania: 4428/36/2020-6237/2020 zo dňa 25.02.2020, Inšpekcia listom č. 5639/36/2020-14086/2020 zo dňa 12.05.2020 oznámila obci Mostová podľa § 18 zákona o správnom poriadku začatie správneho konania vo veci uloženia opatrení na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. a v súlade s § 33 ods. 1 a 2 správneho poriadku dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu. Spôsob nahliadnutia do administratívneho spisu bol limitovaný podmienkami mimoriadnej situácie, preto bolo potrebné telefonicky ho dohodnúť. Nahliadnutie do administratívneho spisu bolo možné v lehote do 21 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania. V tejto lehote mal účastník konania tiež možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. mohol predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Dĺžka lehoty na oboznámenie sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia bola stanovená na základe mimoriadnej situácie v SR. Inšpekcia súčasne účastníka konania upozornila, že ak v stanovenej lehote nepredloží vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, ani ich nedoplní, bude pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzať zo známych podkladov, ktoré má Inšpekcia k dispozícii. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia v stanovenej lehote nevyjadril, nenavrhol ich doplnenie ani nepredložil ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci.

Pri určovaní opatrení na nápravu Inšpekcia spolupracuje s odborníkmi Botanického ústavu Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, Štátnej ochrany prírody SR aj so Slovenskou botanickou spoločnosťou pri SAV. Z dôvodu obmedzenia pohybu, ktoré bolo spôsobené mimoriadnou situáciou vyhlásenou v SR v súvislosti so šírením nového koronavírusu sa údaje/odborné stanoviská na webovom sídle ŠOP SR zverejňovali primerane situácii postupne, preto nebolo možné rozhodnúť v lehote podľa § 49 zák. č. 71/1967 Zb. (správny poriadok) v aktuálnom znení.

Pretože Inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytujú dostatočný podklad na spoľahlivé posúdenie, nenariadila ústne pojednávanie.

VIII.

Bremeno likvidácie inváznych nepôvodných druhov rastlín je podľa zákona povinnosťou vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov. V súčasnosti však pozorujeme, že problematika inváznych druhov zaujíma širokú verejnosť a preto odporúčame v spolupráci so školami, ktorých je obec zriaďovateľom, zabezpečiť v jarných mesiacoch edukáciu o inváznych druhoch rastlín a živočíchov pre žiakov a študentov týchto škôl. V každom prípade, priaznivo

môže zapôsobiť vzor štátu a samospráv pri likvidácii invázných druhov a pri prevencii ich šírenia.

Preto Inšpekcia na základe vykonaného konania rozhodla tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkov konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Doručuje sa :

Obec Mostová, JUDr. Tibor Rózsár – starosta, Mostová 120, 925 07 Mostová

Na vedomie

(po nadobudnutí právoplatnosti)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Odbor štátnej správy ochrany prírody, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

maps.soprs.sk/mapy/invazky/map.html

Ako začať

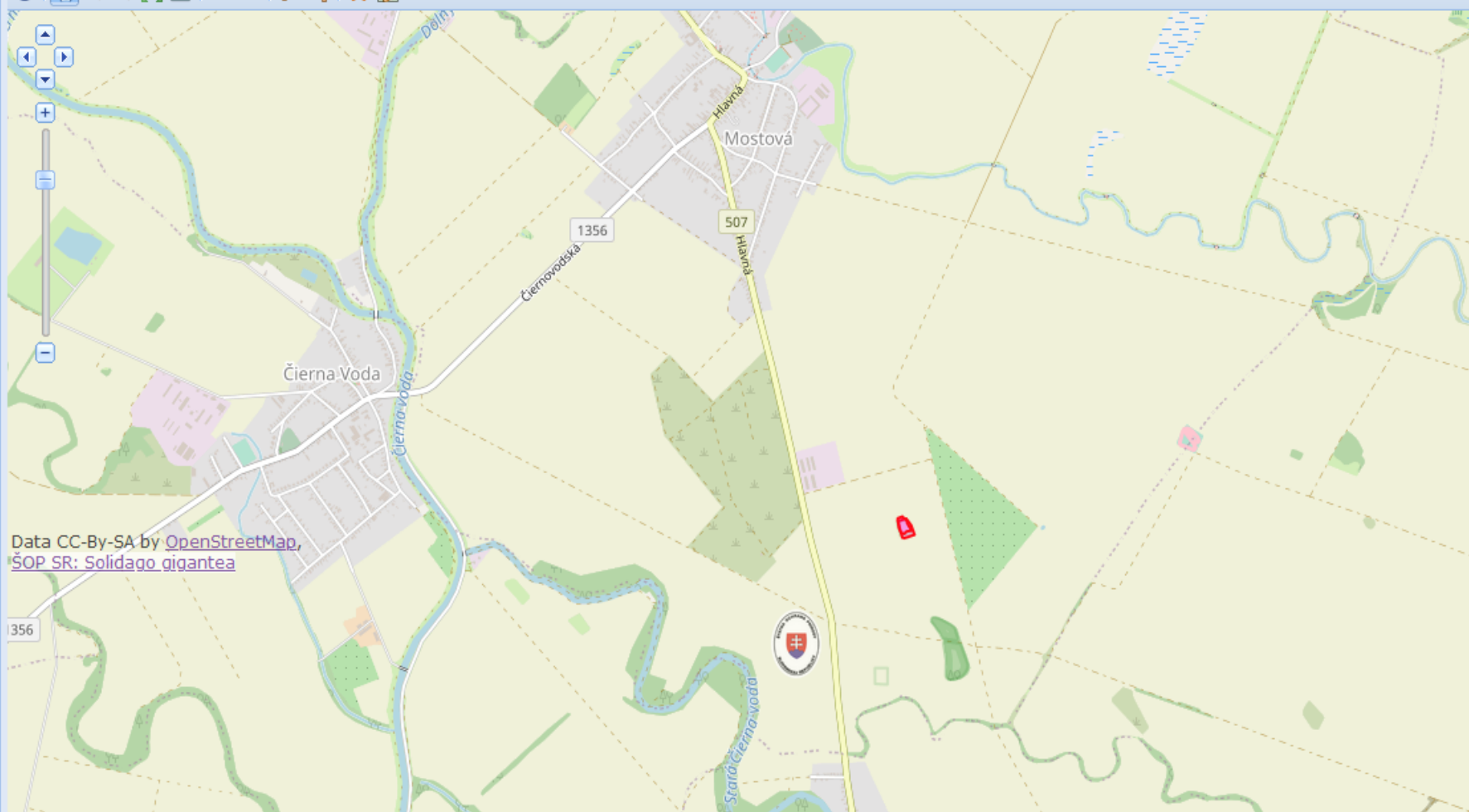
Mapa prioritných lokalít, kde sa majú odstrániť invázne druhy rastlín v rámci aktivít Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 - 2020.

Vrstvy

- ☒ Základné mapy
 - ☐ Google Streets
 - ☐ Google Satellite
 - ☐ Google Terrain
 - ☐ Google Hybrid
 - ☒ OpenStreetMap
 - ☐ Bez podkladovej mapy
- ☒ Vrstvy
 - ☒ PODKLADY
 - ☒ hranica SR
 - ☐ orografické celky
 - ☐ CHVU
 - ☐ SKUEV
 - ☐ chránené územia (veľkoplošné)
 - ☐ chránené územia (maloplošné)
 - ☐ RAMSAR
 - ☐ Pôsobnosť ŠOP
 - ☒ INVÁZNE RASTLINY
 - ☐ invázne rastliny - KM štvorce
 - ☐ /Ambrosia artemisiifolia/ - am
 - ☐ /Asclepias syriaca/ - glejovka
 - ☐ /Fallopia sp. (syn. Reynoutria)
 - ☐ /Heracleum mantegazzianum
 - ☐ /Impatiens glandulifera/ - netý
 - ☐ /Solidago canadensis/ - zlato
 - ☒ /Solidago gigantea/ - zlatobyl
 - ☐ /Ailanthus altissima/ - pajaseň
 - ☐ /Amorpha fruticosa/ - beztrva
 - ☐ /Lycium barbarum/ - kustovník
 - ☐ /Negundo aceroides/ - javor
- ☒ GRIDY

Mapový prehliadač [Štátnej ochrany prírody SR](#)

Open source mapový framework: [Heron Mapping Client \(MC\)](#) šírený pod licenciou [GNU GPL v3](#)

Data CC-BY-SA by [OpenStreetMap](#),
ŠOP SR: [Solidago gigantea](#)

Aktivní Témata

- ☒ /Solidago gigantea/ - zlatobyl
- ☒ hranica SR
- ☒ OpenStreetMap

Legenda

- /Solidago gigantea/ - zlatobyl obrovská
- Untitled 1
- hranica SR
-

Informácie

Záložky

EPSG:900913 X: 17.722196 Y: 48.118095

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Mostová

Botanický taxón: Solidago gigantea

Hľadanie dokončené: 2 Výsledky

Zrušiť

Hľadať

< Hľadať

Výsledok >

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

Katastrálne územie: Mostová

Botanický taxón: Ambrosia artemisiifolia

Hľadanie dokončené: 2 Výsledky

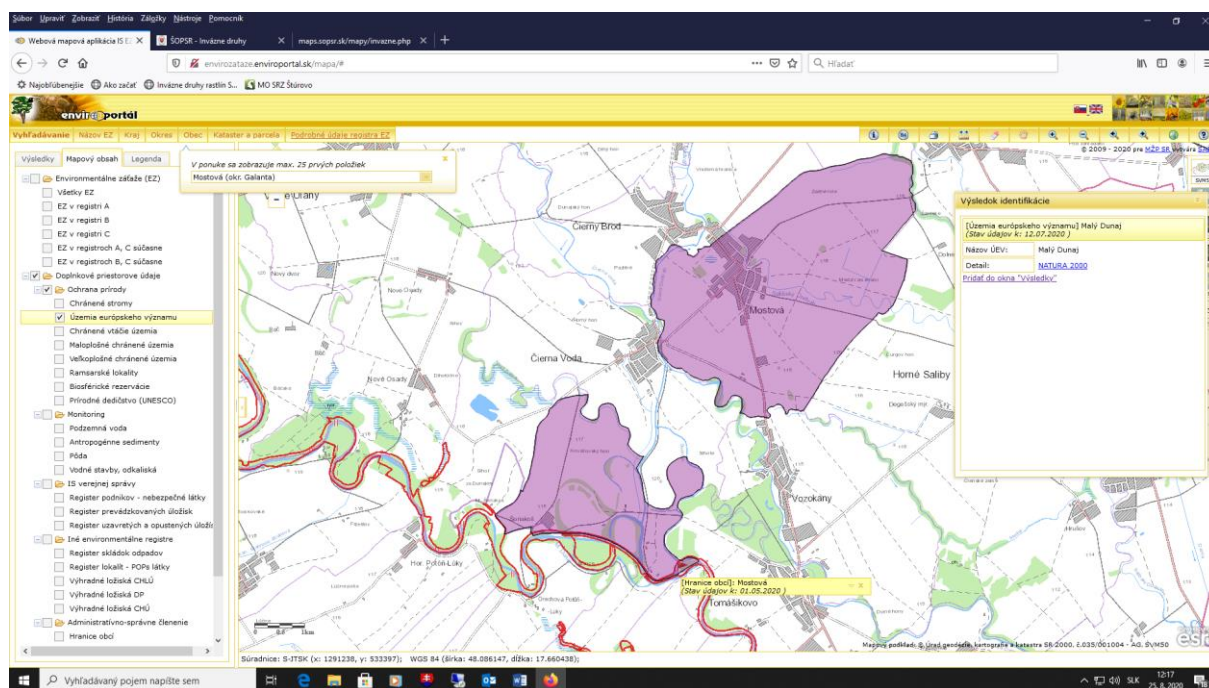
Zrušiť

Hľadať

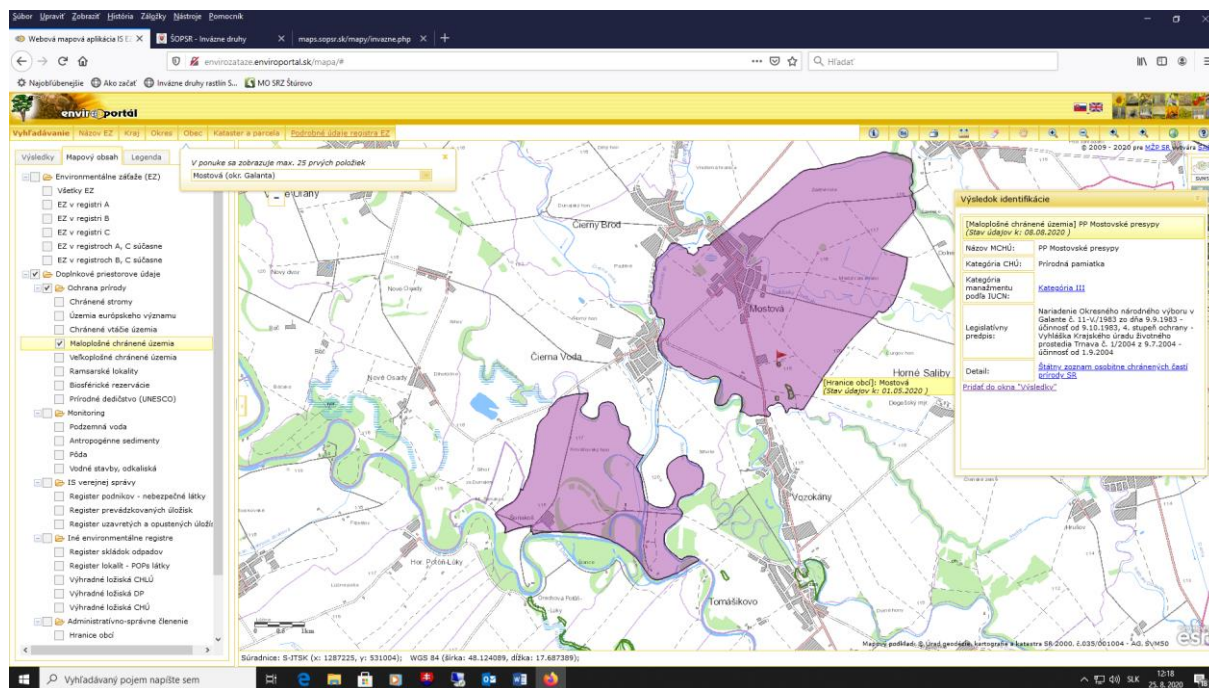
< Hľadať

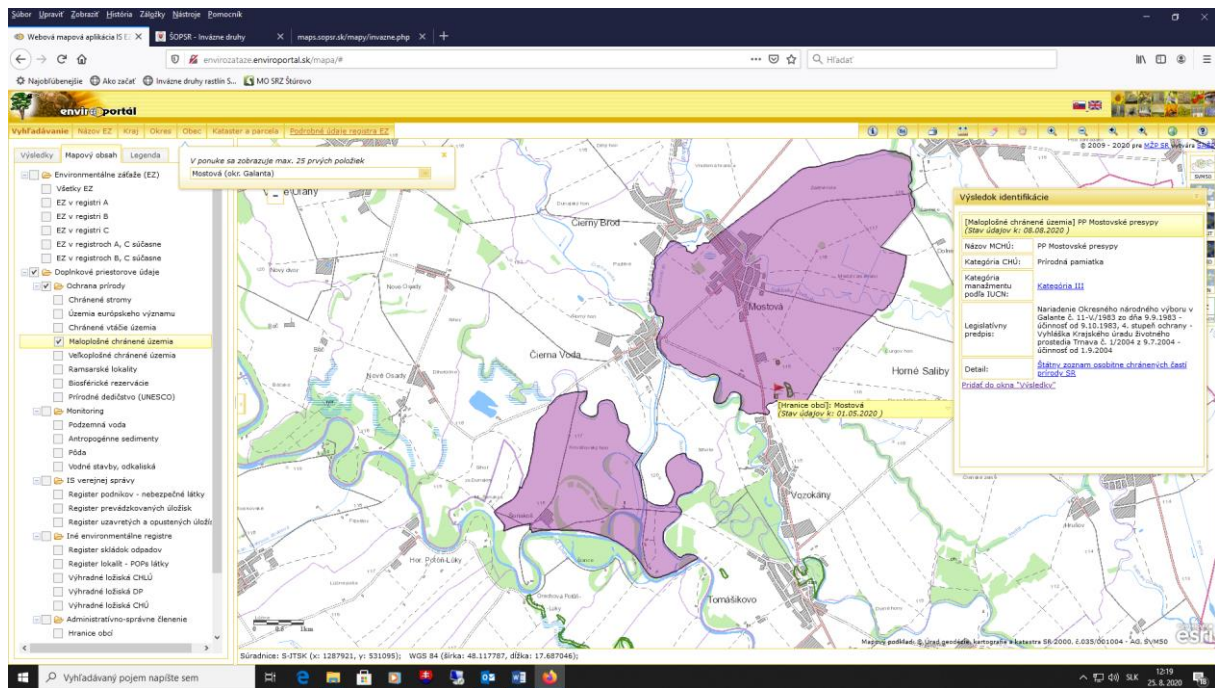
Výsledok >

Príloha č. 3: Mostová

Územie európskeho významu – Malý Dunaj - hraničí s obcou Mostová

maps.soposr.sk/mapy/invazne.php#

Mapový prehliadač [Štátnej ochrany prírody SR](#) pre vás prevádzkuje [Tím Odboru správy dát a GIS](#)

MAPA NIE JE POUŽITEĽNÁ NA PRÁVNE ÚKONY

[Open source](#) mapový framework: [Heron Mapping Client \(MC\)](#) šírený pod licenciou [GNU GPL v3](#)

Hľadať miesto, mesto, dedinu v SK

Vrstvy

- Základné mapy
 - ☒ OpenStreetMap
 - ☐ OpenTopoMap
 - ☐ Tieňovaný reliéf
 - ☐ Digitálny model reliéfu
 - ☐ Bez podkladovej mapy
- Základné vrstvy
 - ☐ Pôsobnosť ŠOP
 - ☒ **Ochrana prírody**
 - Administratívne hranice
 - ☐ Územie SR
 - ☐ Okresy SR
 - ☒ Katastre SR

Aktívne vrstvy

- ☒ Katastre SR
- ☒ OpenStreetMap

Legenda

Katastre SR

☐

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

2 Výsledky

Occurencerecordtype	Occurencerecordid	Datasource	Creatorname	Mainobservername	Mappingdate	Taxonid	Taxonnameit	Syntaxonnameit	Geosour...	Area	Cadastral_code
botanika	2130014	KIMS: IP	Pavol Elias	Pavol Elias	2014-04-18	94084	Solidago gigantea	Solidago gigantea	polygon	4451.65	838543
botanika	2580106	KIMS: IP	Pavol Eliáš	Pavol Eliáš	2015-06-09	94084	Solidago gigantea	Solidago gigantea	polygon	3104.98	838543

< Hľadať

Výsledok >

Záložky

1 : 68247

Lokalizácia X: 17.791795 Y: 48.111374

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

KOMPLEXNÝ INFORMAČNÝ A MONITOROVACÍ SYSTÉM

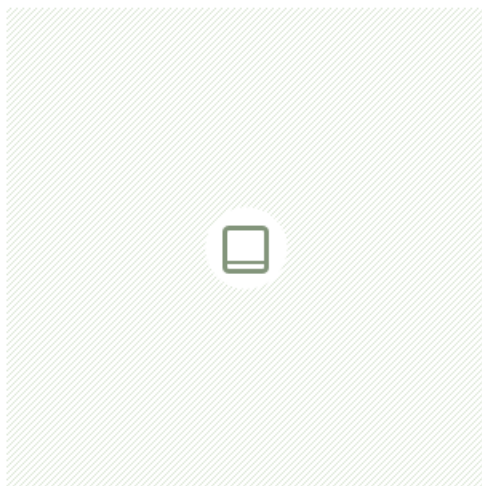
> Prihlásenie > Registrácia

Na stiahnutie Multimédia Slovník Publikácie Metodiky Kontakt

Výsledky monitoringu Pozorovania a výskytové dáta Atlas Chránené územia Mapové nástroje Žiadosti a výnimky

Úvod > Pozorovania a výskytové dáta > Botanické záznamy

zlatobyl obrovská

[Viac fotografií druhu](#)

zlatobyl obrovská

Solidago gigantea

ÚZEMIA NA MAPE

[Pozorovania a výskytové dáta](#)

PROJEKT

Monitorovanie biotopov a druhov európskeho významu

BIOTOP

Suchomilné travinnobylinné porasty na vápnitých pieskoch (6120)

DÁTUM

9.6.2015

LOKALITA

Mostovské presypy 1

HLAVNÝ MAPOVATEĽ

Eliáš Pavol

OSTATNÍ MAPOVATELIA

LITERATÚRA

ETÁŽ

E1

PLOCHA

3 104 98 m²